

Lekce 9 – čtyřleté studium

Cestování Šumavou

Je neděle a já chci své křižování Šumavou zpestřit návštěvou Prášílského jezera. U penzionu nasedám do auta a vyrážím. Cestou však bloudím, a tak musím patřičné informace získat od domorodých obyvatel. Po pár kilometrech již ve správném směru zastavuji a vydávám se k jezeru. Slunce tak sálá, že využívám každého stínu. Po dvou a půl kilometrech mírného, leč v horku náročného stoupání, mě ukazatel nasměrovává vpravo. Příjemnou chůzi chladivým lesem si příliš dlouho neužívá, protože k cíli vede opět strmě stoupající stezka po kamenech. Naštěstí není dlouhá. Po pár krůčcích se ocitám u ledovcového jezera. Jeho drsná krása na mě působí neobyčejnou silou.

Proslýchá se, že tudy kdysi unikal noční tmou král pašeráků s nákladem tabáku, když vtom uslyšel zoufalý pláč a z hlubiny se vynořili duchové se zlatovlasou dívkou zpívající smutné písně. Jezerní dívka byl přízrak chudé dívky, která tu se svým nápadníkem ukončila život. Od těch dob se král pašeráků, zvyklý na mnohé, vyhýbal jezeru velkým obloukem.

Přecházím po břehu, abych zachytila atmosféru jezera svým objektivem, a sestupuji stejnou cestou zpět až k odbočce a ukazateli. Od ní se vydávám k dalšímu dnešnímu cíli, a tím je rozhledna na Poledníku.

1) Rozhodněte, které tvrzení vztahující se k textu je pravdivé:

- A) Autorka si zpestřuje svoji cestu návštěvou Prášílského a Poledního jezera.
- B) Autorka popisuje své zážitky z cest po jižních Čechách, zejména šumavskou přírodou.
- C) Autorka se u jezera setkala s pašerákem tabáku.
- D) Cestovatelka používala hromadnou dopravu.

2) Rozhodněte, zda uvedené tvrzení vyplývá z textu

- a) Autorka při cestě k rybník Rožmberk zabloudila. ANO - NE
- b) K historii jezera se váže pověst o jezerní dívce. ANO - NE
- c) Král pašeráků se jednou polekal duchů a víckrát nepřišel ANO - NE
- d) Autorka se u jezera vylekala a nestačila ho ani vyfotit ANO – NE

Nažhavená nedočkavostí po první túře opuštěnou panenskou přírodou se vydávám po modré značce do mírného svahu.

3) Které vyjádření o textu není pravdivé:

- a) Jedná se o souvětí.
- b) Podmět ve větě je nevyjádřený
- c) Přísudek je vydávám se
- d) V textu je slovo cizího původu

4) Vypište z textu postupně rozvíjející přívlastek shodný

5) Které z uvedených určení větných členů není určeno správně?

- A) první – přívlastek shodný
- B) přírodou – přívlastek neshodný
- C) vydávám se – přísudek
- D) po značce – příslovečné určení způsobu

6) U slova *nedočkavostí* slovní druh a všechny mluvnické kategorie

7) U slovesa *vydávám se* určete mluvnické kategorie a napište slovo opačného vidu

Po chvíli počáteční nažhavení zchladlo, protože mám pocit, že jsem členkou organizovaného pochodu, neboť kolem mne projíždí davy cyklistů

8) Určete počet vět

- a) 3
- b) 2
- c) 5
- d) 4

9) Označte, co o souvětí není pravda

- a) Jedná se o souvětí souřadné
- b) V souvětí se objevuje věta vedlejší přívlastková
- c) V souvětí se objevuje poměr příčinný důvodový
- d) Souvětí obsahuje 3 vedlejší věty

10) Spojte, co k sobě patří:

- 1- nažhavení
 - 2- neboť
 - 3- kolem
 - 4- mne
- a) zájmeno
 - b) předložka
 - c) podstatné jméno
 - d) spojka

11) Vypište z textu měkké přídavné jméno a určete jeho pád, číslo a rod

12) Vypište z textu přísudek jmenný se sponou, kdy je jméno v sedmém pádě.

13) Utvořte vidové dvojice:

Zchladlo
Projíždí

14) Která z následujících možností obsahuje pouze podstatná jména hromadná?

- A) děti, hmyz, nůžky
- B) loďstvo, žáci, vesnice
- C) trámoví, žactvo, drůbež
- D) kalhoty narozeniny, stavení

15) Ve které z následujících možností se nevyskytuje sloveso v trpném rodě?

- A) Tomuto vtipu se smáli na celé kolo.
- B) Zralé ovoce se sklízí nejčastěji na podzim.
- C) Sražený chodec byl odvezen na pohotovost
- D) Vstupenky na koncert se prodávaly od začátku týdne

16) Ve které z možností se vyskytuje chybně užitý tvar slova?

- a) Po silnici musíme chodit vlevo.
- b) Úřední hodiny máme každý den kromě středy.
- c) Větve stromů se ohýbaly pod tíhou zralého ovoce
- d) Tento týden budeme doma každý den mimo soboty

Jednou ráno v devět hodin koncem července zahrulo náhle Gatsbyho nádherné auto po kamenité cestě k mému vchodu a jeho trojhlasý klakson ze sebe vychrlil útržek melodie. Bylo to poprvé, co mě navštívil, ačkoliv já jsem byl u něho na dvou večírcích, jel jsem v jeho kluzáku a na jeho naléhavé pozvání jsem hojně používal jeho pláže.

(F. S. Fitzgerald – Velký Gatsby)

17) Vypište z textu podstatné jméno ženského rodu a vzoru růže - v textu se může vyskytovat i v jiném než základním tvaru

18) Vypište z textu všechny číslovky

19) Rozhodněte, zda jsou uvedená tvrzení pravdivá.

- a) Slovo jednou je ve výchozím textu příslovcem ANO - NE
- b) Slovo koncem je v textu předložkou ANO - NE
- c) Slovo jeho je v textu osobním zájmenem ANO - NE
- d) Slovo ráno je v textu podstatným jménem ANO - NE

20) Podtržené slovo melodie je v textu

- a) Předmět
- b) Podmět
- c) Přívlastek neshodný
- d) Doplněk

21) Čím uvedený text není

- a) Prózou
- b) Uměleckým textem

- c) Vyprávěním
- d) Novinovou zprávou

22) Přiřaďte k uvedeným možnostem

- A) Dnes se domů vrátím pozdě. Nečekejte na mě!
 - B) Snoubenci budou oddáni v sobotu 26. 5. 2018 na místní radnici
 - C) Sprej nejprve protřepejte a poté rovnoměrně nanášejte na obuv.
 - D) Navštivte vernisáž výstavy moderního umění v naší galerii ve čtvrtek 25. 6. 2018
- a) vzkaz
 - b) zpráva
 - c) pozvánka
 - d) oznámení
 - e) návod k použití
 - f) reklamní sdělení

V období vzestupu Athén jako významné vojenské, hospodářské i kulturní velmoci se utvářelo jasnější vnímání estetického krásna. Periklova doba, která dosáhla svého vrcholu ve vítězných válkách proti Peršanům, jevelkého rozvoje umění, zvláště pak malířství a sochařství. Příčiny tohoto rozvoje můžeme spatřovat především v nutnosti znovu budovat chrámy zničené Peršany, v pyšné touze Athéňanů stavět na odiv svou moc a v pořízni, kterou Perikles projevoval umělcům.

23) Čím je nejspíš uvedený text:

- a) věcná literatura
- b) fantasy
- c) dobrodružná literatura
- d) humoristická literatura

24) Jaké slovo nelze doplnit na vynechané místo:

- a) Dobou
- b) Epochou
- c) Obdobím
- d) Úpadkem

25) Co platí z výchozího textu?

- a) Perikles projevoval svou moc a přízeň umělcům ANO – NE
- b) Periklova doba je epochou vítězných válek proti Peršanům ANO – NE
- c) Peršané Periklovi budují znovu zničené chrámy ANO – NE
- d) Athéňané ve své pýše stavějí na odiv svou moc ANO - NE

26) Kdo je autorem knihy Staré řecké báje a pověsti?

- A) Homér
- B) H. CH. Andersen
- C) E. Petiška
- D) Ezop

27) V televiz..ích zprávách mne nejvíce zaujala obnova původního kame..ého mostu na místě improvizova..é dřevě..é lávky.

- A) - nn - nn - n - n
- B) n - nn - n - nn
- C) n - nn - n - n
- D) n - n - n - nn

28) Na některých místech České Republiky se vyskytli přeháňky, které někde však brzy přerostly v průtrž mračen a vodu ve sklepých mají lidé v několika obcích na blanensku.

Vypište z textu všechna chybná slova:

29) Která z možností je souslovím:

- A) Kosmická loď
- B) Přímý vliv
- C) Minulé století
- D) Hlavní konstruktér

30) Nechat si nandat kouli právě teď by se mu nehodilo.

V textu se neobjevuje:

- a) Podmiňovací způsob slovesa
- b) Slangový výraz
- c) Přívlástek
- d) Osobní zájmeno